

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

17 iulie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal în componența:

președinte – Constantin Gurschi,

judecători – Andrei Harghel, Constantin Alerguș,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Bordeniuc Iurie în numele inculpatului Gheorghica Vasile, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 aprilie 2013, în cauza penală privindu-l pe

Gheorghica Vasile Ion, născut la 12.03.1974, originar din r-nul Nisporeni, s. Vînători, domiciliat în mun. Chișinău, str. Ginta Latină 3, ap. 59.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 19.04.2011 – 07.12.2012;

Instanța de apel: 01.02.2013 – 02.04.2013;

Instanța de recurs: 12.07.2013 – 17.07.2013;

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 07 decembrie 2012, Gheorghica V., a fost condamnat în baza art. 27,151 alin. (1) și art. 151 alin. (1) CP, la 4 (patru) ani închisoare și în baza art. 90 CP, executarea pedepsei aplicate i s-a suspendat condiționat pe un termen de probă de 1 (un) an și 6 (șase) luni, dacă în termenul de probă fixat Gheorghica V., nu va săvârși o nouă infracțiune și prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

Măsura de reprimare - declarația în scris de nepărăsire a localității, aplicate lui Gheorghica V., se menține pînă la rămînerea definitivă a sentinței.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond, în fapt, a constatat că, Gheorghica V. la 23 octombrie 2010, aproximativ pe la orele 05.00, aflîndu-se în fața unui magazin alimentar situat pe str. Ginta Latină, nr. 8/1 din mun. Chișinău și fiind în stare de ebrietate narcotică, a inițiat un conflict cu cet. Odobescu O., Iladi R., Burlac V., iar cînd la fața locului au venit colaboratorii de poliție, Gheorghica V., a trecut strada și s-a ascuns după copaci, așteptînd ca colaboratorii poliției să plece.

Peste puțin timp, aproximativ pe la orele 05.30, Țurcan S. și Boieșteanu V., au trecut strada și s-au deplasat spre copacii din apropiere, anume în locul unde era ascuns Gheorghica V.

În continuare, inculpatul urmărind scopul vătămării intenționate grave a integrității corporale și sănătății persoanei, ia spus lui Țurcan S. și Boieșteanu V., să se apropie de dînsul, după care a scos din buzunar un cuțit și intenționînd să le cauzeze acestora leziuni corporale grave, ia aplicat o lovitură cu cuțitul lui Țurcan S., în regiunea pieptului, însă în acel moment Boieșteanu V., l-a împins pe Țurcan S., pentru al proteja de lovitură, din care motiv acțiunea intenționată de vătămare gravă a integrității corporale și sănătății lui Țurcanu S., nu și-au produs efectul, cauzîndu-i acestuia conform raportului de expertiză medico-legală nr. 5565 din 29.10.2010, doar vătămări corporale ușoare.

După tentativa de aplicare a loviturii cu cuțitul lui Țurcan S., Gheorghica V., continuîndu-și acțiunile sale infracționale îndreptate spre vătămarea intenționată gravă a integrității corporale, i-a aplicat cîteva lovituri cu cuțitul peste diferite părți ale corpului lui Boieșteanu V., în rezultatul cărora ultimului i-au fost cauzate conform raportului de expertiză medico-legală nr. 2516/D din 25.10.2010, leziuni corporale care prezintă pericol pentru viață și care se califică ca vătămări corporale grave.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că în drept, faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 27,151 alin. (1) CP – tentativă de vătămare intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, care este periculoasă pentru viață și art. 151 alin. (1) CP – vătămarea intenționată gravă a integrității corporale care este periculoasă pentru viață.

3. Nefiind de acord cu sentința în cauză, acuzatorul de stat, părțile vătămate Boieșteanu V. și Țurcan S., avocatul Iu. Bordeniuc în numele inculpatului, au contestat-o cu apel.

3.1 Acuzatorul de stat a criticat soluția adoptată de instanța de fond în partea stabilirii pedepsei, din motiv că instanța de judecată a argumentat aplicarea acesteia în baza art. 151 alin. (1) CP, și nu prin aplicarea unui concurs de infracțiuni. O atare argumentare procurorul o consideră incorectă și neîntemeiată. La fel, menționînd că inculpatul nu și-a recunoscut vinovăția în săvîrșirea infracțiunii imputate, iar, anterior, a mai fost condamnat pentru săvîrșirea infracțiunilor grave.

Procurorul consideră că pedeapsa stabilită inculpatului Gheorghica V., prin aplicarea art. 90 CP, adică cu suspendarea executării pedepsei pe un termen de probă, este prea blîndă și nu va atinge scopul pedepsei stabilite de corectare și reeducare a inculpatului Gheorghica V..

3.2 Prin apelul declarat de către părțile vătămate Boieșteanu V. și Țurcan S., s-a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Gheorghica V., să fie achitat,

deoarece fapta nu a fost săvârșită de către inculpat.

În susținerea apelului au invocat că instanța de fond nu a respectat cerințele legii cu privire la cercetarea multilaterală, completă și obiectivă a circumstanțelor infracțiunii săvârșite, în special privind clarificarea intenției celui vinovat și a motivelor vătămării intenționate grave a integrității corporale sau sănătății.

Totodată, instanța de fond a dat o apreciere juridică greșită probelor examinate în cadrul ședinței de judecată și greșit a concluzionat că, în acțiunile lui Gheorghica V. se întrunesc elementele constitutive ale componenței de infracțiune prevăzute de art. 27, 151 alin. (1) și art. 151 alin. (1) CP, și ilegal la condamnat pe inculpat.

3.3 În apelul declarat de avocatul Bordeniuc Iu. în numele inculpatului, s-a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie dispusă achitarea lui Gheorghica V., deoarece fapta imputată acestuia nu a fost săvârșită de către inculpat.

În motivarea apelului, apărătorul a invocat că la examinarea cauzei, atât la urmărirea penală, cât și în instanța de fond, de către acuzatorul de stat nu au fost prezentate careva probe pertinente, concludente, utile și careva dovezi directe sau indirecte, prin care să se confirme vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 27, 151 alin. (1) și art. 151 alin. (1) CP.

De asemenea, s-a invocat că sentința contestată nu este legală, întemeiată și motivată. Partea descriptivă a sentinței de condamnare nu cuprinde forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii, probele pe care se întemeiază, concluziile instanței de fond, argumentându-se motivele respingerii probelor de apărare. Nu sunt supuse analizei toate probele examinate în instanța de fond, nu este precizat de către instanța de fond circumstanțele ce au servit ca motiv de a concluziona prezența unuia sau mai multor astfel de indici de calificare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 aprilie 2013, au fost admise apelurile declarate de acuzatorul de stat Codreanu V., avocatul Bordeniuc Iu. în numele inculpatului și a părților vătămate Boișteanu V. și Țurcan S., din alte motive decât cele specificate în apeluri, s-a casat sentința Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 07 decembrie 2012, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de fond, din motiv că inculpatul nu a fost asistat de un avocat.

5. În argumentarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat, că potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată în instanța de fond, ascultarea ultimului cuvânt al inculpatului s-a amânat pentru data de 12.11.2012, ora 12.00, iar la data și ora respectivă, în cadrul ședinței de judecată au fost prezenți: procurorul R. Eremciuc, inculpatul Gheorghica V., partea vătămată Boișteanu V., avocatul părții vătămate Babără A., și nu s-au prezentat: avocatul inculpatului Bordeniuc Iu. și partea vătămată S. Țurcan.

Prin urmare, nefiind prezent apărătorul inculpatului instanța de fond a continuat examinarea cauzei penale, în lipsa acestuia, acordându-i inculpatului ultimul cuvânt,

apoi s-a anunțat întrerupere pentru deliberarea și pronunțarea sentinței, nefiind respectate prevederile art. 362 CPP.

Reieșind din cele enunțate, instanța de apel a considerat, că sentința atacată urmează a fi casată cu dispunerea rejudecării cauzei, din motiv că inculpatul nu a fost asistat de un avocat.

6. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către avocatul Bordeniuc Iu. în numele inculpatului Gheorghica V, prin care se solicită casarea acesteia, cu dispunerea achitării lui Gheorghica V., deoarece fapta incriminată nu întrunește elementele infracțiunii.

În motivarea cerințelor sale, recurentul a menționat că, judecarea cauzei în instanța de apel a avut loc fără participarea inculpatului, când participarea lui era obligatorie potrivit legii, faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, în baza art. 27,151 alin. (1) CP, ca tentativă de vătămare intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății părții vătămate Țurcan S., deoarece fapta incriminată urmează a fi calificată ca o contravenție prevăzută de art. 78 alin. (2) Cod contravențional.

Probele administrate în cadrul urmăririi penale, cât și cele verificate în ședințele de judecată a primei instanțe, inclusiv și instanței de apel – urmau a fi verificate în ședința de judecată în strictă conformitate cu prevederile art. 100 alin. (4) CPP, creîndu-i și părții apărării condiții necesare pentru cercetarea multilaterală și în deplină măsură a circumstanțelor cauzei și, apoi prin prisma art. 101 CPP, instanța de apel trebuia să treacă la aprecierea probelor, încît să se pronunțe din care motiv le acceptă pe unele probe și le exclude pe altele. Instanța de apel motivîndu-și soluția de condamnare, a făcut trimitere la un șir de probe al prezentei decizii, fără a le verifica în ședința de judecată a instanței de apel.

De asemenea, recurentul a menționat că instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile sale pe probele cercetate de către instanța de fond, dacă ele nu au fost cercetate și verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost reflectate în procesul-verbal al ședinței de judecată, astfel considerînd că a avut loc o încălcare esențială a normelor procesuale.

În drept, recursul ordinar declarat este întemeiat pe pct. 4), 5), 6), 12), 15) prevăzute de alin. (1) al art. 427 CPP.

7. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, pentru următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) CPP, instanța de recurs examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) CPP, instanța de recurs examinează

cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 CPP, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent și motivate sub aspectul pretinselor încălcări admise la judecarea cauzei de instanța de apel.

Colegiul penal menționează că potrivit temeiurilor stipulate în art. 427 alin. (1) la pct. 4), 5), 6), 12), 15) CPP, se consideră erori de drept comise la judecarea cauzei, dacă: *judicata a avut loc fără participarea procurorului, inculpatului, precum și a apărătorului, interpretului și traducătorului, când participarea lor era obligatorie potrivit legii; cauza a fost judecată în primă instanță sau în apel fără citarea legală a unei părți sau care, legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta și de a înștiința instanța despre această imposibilitate; instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită; instanța de judecată internațională, prin hotărîre pe un alt caz, a constatat o încălcare la nivel național a drepturilor și libertăților omului care poate fi reparată și în această cauză.*

Însă, pentru existența unor atare erori judiciare, instanța de apel trebuie să examineze cauza conducându-se de prevederile pct. 22.2 din Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.22 din 12.12.2005 - Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel, potrivit căreia dacă instanța de apel admite apelul cu rejudecarea cauzei, decizia trebuie să cuprindă analiza probelor pe care s-a bazat instanța pronunțînd hotărîrea și trebuie să indice din ce motiv ele urmează a fi reevaluate ori respinse ca probe.

Or, instanța de apel trebuie să formuleze răspuns la toate argumentele invocate în apel și să judece apelul în baza art. 414 CPP.

La caz, apărătorul invocă în recursul declarat, că la rejudecarea cauzei de către instanța de apel, instanța nu a ținut seama în deplină măsură de prevederile art. 414, 415, 417 CPP, precum și, de prevederile expuse cu caracter de recomandare în Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.22 din 12.12.2005 „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel”.

Lecturînd decizia instanței de apel, în partea motivantă a acesteia, se constată că instanța menționează că potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din instanța de fond, ascultarea ultimului cuvînt al inculpatului Gheorghica V. a fost amînat pentru data de 12.11.2012, ora 12.00, iar la data și ora respectivă, în cadrul ședinței de judecată au fost prezenți: procurorul R. Eremciuc, inculpatul Gheorghica V., partea vătămată Boișteanu V., avocatul părții vătămate Babără A., și nu s-au prezentat: avocatul inculpatului Bordeniuc Iu. și partea vătămată S. Țurcan.

Prin urmare, nefiind prezent apărătorul inculpatului Gheorghica V., instanța de fond a continuat examinarea cauzei penale, în lipsa acestuia, acordîndu-i inculpatului

ultimul cuvânt, apoi s-a anunțat întrerupere pentru deliberarea și pronunțarea sentinței, nefiind respectate prevederile art. 362 CPP.

Or, instanța de apel a conchis asupra trimiterii cauzei la rejudecare, din motiv că inculpatul nu a fost asistat de avocat în instanța de fond.

Potrivit prevederilor din art. 415 alin. (1) pct. 3) CPP, rejudecarea de către instanța a cărei hotărâre a fost anulată se dispune numai atunci când nu a fost citat inculpatul, nu i s-a asigurat dreptul la interpret, nu a fost asistat de un avocat sau au fost încălcate prevederile art. 33-35.

Din atare considerente, Colegiul apreciază corectă soluția instanței de apel prin care s-a dispus rejudecarea cauzei, dat fiind că a fost încălcat dreptul inculpatului prevăzut de art. 6 pct. 3) lit. c) al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale din 04 noiembrie 1950 și art. 66 alin. (2) pct. 5) CPP, care acordă necondiționat și nelimitat dreptul inculpatului de a fi asistat de un apărător pe toată durata procesului penal.

Reieșind din cele expuse și avînd în vedere, că instanța de apel nu a examinat în fond cauza și nu s-a expus asupra tuturor criticilor invocate de apelanți în apel, deoarece a constatat o eroare judiciară comisă de instanța de fond, care duce nemijlocit la adoptarea soluția de casare a sentinței adoptate, cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, Colegiul penal conchide că recursul declarat de avocatul Iu. Bordeniuc în numele inculpatului V. Gheorghica, nu poate fi examinat pe fond dat fiind că instanța de apel nu s-a expus asupra esenței cauzei respective.

8. Pentru aceste considerente, în temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) CPP, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Iurie Bordeniuc în numele inculpatului Gheorghica Vasile, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 aprilie 2013, în cauza penală privindu-l pe Gheorghica Vasile Ion, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 24 iulie 2013.

Președinte	/semnătura/	Constantin Gurschi
Judecători	/semnătura/	Andrei Harghel
	/semnătura/	Constantin Alerguș

Copia corespunde originalului

Președinte Constantin Gurschi